

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.556/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Ministerul Finanțelor Direcția politici în domeniul controlului financiar public intern
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>În conformitate cu prevederile art. 29 lit. g) din Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern, Ministerul Finanțelor este responsabil de elaborarea și dezvoltarea mecanismelor de certificare a auditorilor interni.</p> <p>Proiectul hotărârii este elaborat în scopul îmbunătățirii procedurii de certificare națională în domeniul auditului intern, implementată în sectorul public începând cu 29.11.2020, prin ajustarea cadrului normativ de competență a Ministerului Finanțelor.</p> <p>Actualmente se evidențiază capacitățile reduse ale auditorilor interni din autoritățile și instituțiile publice de a evalua sistematic întregul domeniu de activitate al entității, precum și sunt constatate dificultăți în implementarea standardelor profesionale, în special în ceea ce privește asigurarea calității activității realizate. În contextul insuficienței de cadre profesionale calificate pe piața muncii, care ar corespunde cerințelor de competențe aferente funcțiilor de auditor intern, este necesar consolidarea eforturilor pentru a completa posturile vacante și a eficientiza mecanismele de asigurare a calității activității de audit intern.</p> <p>Certificarea profesională în domeniul auditului intern în sectorul public este organizată de Ministerul Finanțelor cu scopul de a satisface cerințele de cunoștințe și abilități, necesare pentru exercitarea atribuțiilor funcției de audit intern, prin instruire și validare a calificării profesionale în domeniu. Sistemul național de certificare în domeniul auditului intern din sectorul public, implementat de Ministerul Finanțelor din noiembrie 2021, este una din realizările notorii pe segmentul Control Financiar Public Intern, prezentate Comisiei Europene în raportul pentru pachetul de extindere pentru anul 2023. Acesta a fost apreciat pozitiv de către experții SIGMA în Raportul de monitorizare a administrației publice din Republica Moldova din octombrie 2023, fiind un element de bază al Principiului 27 (lit. h) de organizare a Administrației Publice promovate de SIGMA, care stabilește că „<i>Auditorii interni dețin un certificat național sau recunoscut la nivel global. Organismul de coordonare (MF) asigură dezvoltarea profesională continuă a auditorilor interni.</i>”</p> <p>Totodată, experții SIGMA s-au expus asupra obstacole complexe nesoluționate, care vor limita semnificativ potențialul de progres și dezvoltare, referindu-se atât la necesitatea de consolidare a controlului intern managerial, cât și a auditului intern.</p> <p>Drept răspuns la recomandările SIGMA de a aborda aspectele legate de capacitatea auditorilor interni și încurajarea ocupării posturilor vacante, astfel încât să își poată îndeplini eficient obligațiile și să sporească eficacitatea activității, precum și pentru abordarea deficiențelor identificate în procesele de planificare strategică și anuală a activității de audit intern, prin programe de formare profesională continuă și de sensibilizare, în Planul de acțiuni a Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023, precum și în Planul de acțiuni pentru implementarea recomandărilor din</p>

Raportul de monitorizare SIGMA a performanței Republicii Moldova în administrația publică în raport cu principiile administrației publice, aprobat prin Dispoziția Guvernului nr. 182/2023, a fost inclusă acțiune de modificare a Hotărârea Guvernului nr. 556/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public. Concomitent, consolidarea cadrului normativ ce reglementează procesul de certificare în domeniul auditului intern va contribui la realizarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană (Titlul IV, Capitolul 7, Art. 49).

Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023 – 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 71/2023, dar și Programul de dezvoltare a controlului financiar public intern pentru anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165/2024, stabilesc ca direcție prioritară de intervenție pe termen mediu „Îmbunătățirea sistemului de certificare și dezvoltare a calificării profesionale a auditorilor interni din sectorul public”. Ambele documente de politici publice reliefează ca problemă faptul că auditul intern nu dispune de capacitatea necesară pentru a furniza asigurări obiective privind eficacitatea controlului intern managerial și nici pentru a oferi consultanță relevantă și în timp util pentru activitatea entităților publice. Una din cauzele acestora sunt lacunele în cunoștințele și abilitățile auditorilor interni, cu impact negativ asupra calității activității acestora, ceea ce duce la o scădere a credibilității funcției de audit intern. Astfel, în contextul inițiativei de consolidare a resurselor umane ale subdiviziunilor de audit intern, se consideră necesar extinderea și perfecționarea programul național de instruire și certificare pentru a putea absorbi un număr mai mare de auditori noi, care vor fi recrutați pentru a ocupa posturile vacante.

Este de menționat că, pe parcursul celor trei ani de implementare a mecanismului de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public, pus în aplicare prin Hotărârea Guvernului nr. 556/2019, au fost identificate și efectuate mai multe îmbunătățiri ale procesului de dobândire, confirmare și dezvoltare a calificării profesionale. Pentru sporirea transparenței și gestionării eficiente a procesului de certificare, a fost dezvoltată și lansată în utilizare experimentală, platforma electronică <https://certificare-ai.mf.gov.md>, care facilitează depunerea, evidența și gestionarea cererilor participanților la Programul de instruire și certificare. Ca rezultat, începând cu anul 2021, când a fost inițiată certificarea națională în domeniul auditului intern în baza mecanismului reconceptualizat, constant s-a manifestat un interes sporit de participare din partea angajaților din sectorul public, în această perioadă la program fiind înmatriculați peste 220 persoane, numărul deținătorilor certificatelor de calificare în domeniul auditului intern în sectorul public majorându-se cu circa 45%. Totuși, implementarea cu succes a Programului de instruire și certificare necesită a fi susținută de completări / modificări corespunzătoare ale cadrului normativ, propuse în prezentul proiect.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de hotărâre nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de hotărâre este elaborat în vederea actualizării cadrului normativ aferent dobândirii, confirmării și dezvoltării calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, prin îmbunătățirea procesului de instruire și certificare. Modificările propuse au fost elaborate urmare a examinării recomandărilor prezentate Guvernului ce se regăsesc în Raportul de monitorizare SIGMA a performanței Republicii Moldova în administrația publică, prezentat la 24 octombrie 2023, fiind

consultate cu membrii Comisiei de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public, desemnată prin Ordinul MF nr. 55/2022, precum și Consiliul controlului financiar public intern, organ consultativ de coordonare a implementării și dezvoltării sistemului de control financiar public intern, instituit în baza Ordinului MF nr. 140/2018.

Principalele prevederi de modificări/completări ale proiectului se referă la:

- ajustarea prevederilor normative în contextul digitalizării procedurii de depunere, evidență și gestionare a cererilor de înmatriculare la Programul de instruire, precum și a cererilor de eliberare, menținere și suspendare a certificatelor de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public;
- concretizarea componenței și atribuțiilor Comisiei de certificare, prin specificarea cerințelor față de persoanele desemnate ca membri ai acesteia, care poate fi angajat al unei autorități/instituții publice, ce deține certificat de calificare profesională și practică activitate de audit intern, specialist din cadrul subdiviziunii responsabile de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern, sau reprezentant al mediului academic;
- concretizarea condițiilor de participare la Programul de instruire și certificare, precum și optimizarea procesului de dezvoltare profesională, prin aplicarea diferitor forme de instruire în dependență de numărul participanților și diversificarea surselor de finanțare a activităților de instruire;
- stabilirea măsurilor de prevenire și contracarare a comportamentului neintegru din partea participanților în procesul de evaluare a cunoștințelor acumulate în cadrul Programului de instruire și certificare, precum și de asumare a răspunderii în cazul nerespectării regulilor de desfășurare a examenului prin limitarea posibilității de susținere repetată a acestuia;
- delegarea Ministerului Finanțelor a sarcinii de stabilire a criteriilor de eligibilitate/validitate a documentelor ce justifică dezvoltarea profesională continuă, în scopul menținerii certificatului de calificare în domeniul auditului intern în sectorul public.

5. Fundamentarea economico - financiară

Implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare suplimentare din mijloacele bugetului public național.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul elaborat se încadrează în cadrul normativ, iar adoptarea acestuia nu impune necesitatea modificării sau abrogării altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului actului normativ a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor <https://mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Bierea-elabor%C4%83rii-proiectului-498> și pe portalul www.particip.gov.md.

<p>Proiectul urmează a fi supus procedurii de avizare în conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și consultat public, respectând prevederile Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.</p>
<p>8. Constatările expertizei anticorupție</p>
<p>Proiectul de hotărâre urmează a fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.</p>
<p>9. Constatările expertizei de compatibilitate</p>
<p>Proiectul de hotărâre nu transpune legislația comunitară, respectiv nu va fi supus expertizei de compatibilitate.</p>
<p>10. Constatările expertizei juridice</p>
<p>Proiectul de hotărâre urmează a fi supus expertizei juridice în conformitate cu prevederile art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.</p>
<p>11. Constatările altor expertize</p>
<p>Proiectul de hotărâre nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>

MINISTRU

Petru ROTARU